

Ouders van dochter met me/cvs in het gelijk gesteld bij klacht over leerplichtambtenaar

Door Ynske Jansen, 2015

De Nationale ombudsman en de Kinderombudsman hebben een leerplichtambtenaar uit Sint-Michielsgestel op de vingers getikt. Deze ambtenaar heeft zich bij het schoolverzuim van een ziek kind niet behoorlijk gedragen. Ook heeft zij gehandeld in strijd met het Kinderrechtenverdrag. Dat concluderen de ombudsmannen in een rapport van 17 maart 2015. Een flinke opsteker voor kinderen met ME of CVS en hun ouders die problemen hebben met een school of leerplichtambtenaar.

Onderwerp van de klacht is het meisje Sara,* dat in 2009 ziek wordt. Ze is dan tien jaar. Sara kan op dat moment al zo vaak niet naar school, dat de leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld. In januari 2010 stelt een kinderarts bij Sara de diagnose CVS. Op basis daarvan wordt zij in maart van dat jaar vrijgesteld van leerplicht voor de rest van het schooljaar. In de zomer van 2010 schrijven Sara's ouders haar in bij een middelbare school, waarbij het streven is dat zij die school bezoekt. Door haar ziekte lukt dat niet. Begin 2011 is er een gesprek tussen de ouders, school en de leerplichtambtenaar. Vooralsnog wordt Sara vrijgesteld van de schoolplicht: ze blijft ingeschreven staan op school, maar mag thuis onderwijs volgen. Het doel is wel dat zij uiteindelijk weer naar school gaat.

Melding kindermishandeling

Sara's resultaten in het thuisonderwijs zijn goed, maar zij gaat nog niet naar school. In juni 2011 laat de school de ouders per brief weten van plan te zijn om Sara per 1 augustus uit te schrijven. Kort daarna deelt de leerplichtambtenaar de ouders mee dat zij daarmee instemt. Tegelijk kondigt zij aan dat zij, naar aanleiding van contact met de school, een melding gaat doen bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Voor de ouders komen die acties onverwacht. Zij zijn bezorgd over de onderwijsmogelijkheden voor Sara en vinden de melding bij het AMK een ernstige inbreuk op hun persoonlijke levenssfeer. Nadat een klacht bij de gemeente over de leerplichtambtenaar tot niets heeft geleid, dient de vader een klacht in bij de Nationale ombudsman. Hij geeft daarbij ook aan dat de leerplichtambtenaar de diagnose van artsen dat Sara te ziek is om naar school te gaan, niet erkent.

TIP

Nationale ombudsman en Kinderombudsman

De Nationale ombudsman behandelt klachten over overheidsinstellingen. Meer informatie over het indienen van een klacht: www.nationaleombudsman.nl/klacht-indienen/criteria.

Iedereen die vindt dat kinderrechten worden geschonden kan terecht bij de Kinderombudsman. Deze is te bereiken:

per telefoon: 0800 – 876 54 32 (gratis);

per post: Antwoordnummer 10870, 2501 WB Den Haag (geen postzegel nodig);

per e-mail: ombudswerk@dekinderombudsman.nl

Geen oplossing gezocht

De Nationale ombudsman behandelt de klacht samen met de Kinderombudsman. Beiden bestuderen de zaak. Zij stellen dat een kind, als het lange tijd te ziek is om naar school te gaan, mag verwachten dat ouders, school en leerplichtambtenaar gezamenlijk naar een oplossing zoeken. Zo'n kind uitschrijven uit de school en een melding doen bij het AMK helpen daar niet bij: gezamenlijk overleg is het sleutelwoord. En juist dat, zo concluderen de ombudsmannen, is achterwege gebleven. Wanneer er zorgen ontstaan of het onderwijs hapert, moet een leerplichtambtenaar samen met de ouders en de school om de tafel gaan zitten om een oplossing te vinden. En waar in individuele gevallen onderwijs op school (tijdelijk) niet mogelijk is, moet hij of zij samen met andere betrokkenen zorgen voor een maatwerkoplossing. Dat is in dit geval niet gebeurd.

TIP

Zie voor onderwijsoplossingen voor jongeren met chronische aandoeningen:

www.jongerenbinnenboord.nl

Kinderrechtenverdrag

Beide ombudsmannen vinden de klacht van de ouders dan ook gegrond: naar hun oordeel is het handelen van de leerplichtambtenaar in strijd met de vereiste van maatwerk en samenwerking, en met het Verdrag inzake de rechten van het kind. Een kind heeft immers niet alleen leerplicht maar ook leerrecht. En op grond van bovengenoemd verdrag heeft ieder kind recht op onderwijs dat aansluit bij zijn vermogen en capaciteiten. Bij de afweging op welke manier dit vorm moet krijgen horen de belangen van het kind op het gebied van onderwijs en ontwikkeling voorop te staan. Daarbij kan afgeweken worden van de plicht om naar school te gaan, om alternatieve oplossingen zoals thuisonderwijs mogelijk te maken.

Melding kindermishandeling ongegrond

De ombudsmannen stellen verder dat:

- het feit dat een kind niet in de klas zit onvoldoende reden is voor een melding bij het AMK;
- de leerplichtambtenaar zich niet alleen had moeten baseren op een papieren dossier en informatie van de school, maar zich ook bij andere betrokken professionals had moeten informeren over de situatie van Sara.

Sara uitschrijven, vrijstellen van leerplicht en een melding doen bij het AMK was volgens de Ombudsmannen escalerend en leidt ertoe dat niemand zich meer verantwoordelijk voelt voor het organiseren van passend onderwijs voor Sara. Er is dan immers geen school meer én geen leerplicht. Dat heeft in de praktijk vaak als resultaat dat er helemaal geen onderwijs wordt gevolgd.

Morele steun

In hun rapport laten de ombudsmannen doorklinken dat ook het handelen van de school vragen oproept. Zij trekken daarover echter geen expliciete conclusie, omdat de klacht van de ouders daar niet over ging.

Sara en haar ouders zijn dus in het gelijk gesteld. In de praktijk zullen ze daar waarschijnlijk niet veel aan hebben. De uitspraak van de ombudsmannen komt bijna vier jaar nadat het probleem met de leerplichtambtenaar is ontstaan. Bovendien is hun oordeel niet bindend: het hoeft niet tot een andere beslissing te leiden.

Voor andere ouders die tegen soortgelijke problemen aanlopen, is de uitspraak wel een grote morele steun. En als het goed is leidt hij tot een beter optreden van de gemeente en de leerplichtambtenaar in dergelijke situaties.

* Dit is niet haar echte naam.

Bron: Rapport 'Leerplicht: samen zoeken naar een oplossing'. 17 maart 2015. Nationale Ombudsman nr. 2015/056, Kinderombudsman nr. KOM 004/2015.

<https://www.nationaleombudsman.nl/uploads/rapport/20150056%20R%202013.11457%2017-03-2015.pdf>

Of: www.nationaleombudsman.nl Zoekterm: leerplichtambtenaar